

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (πέμπτο πενταμελές τμήμα)
της 11ης Φεβρουαρίου 1999 *

Στην υπόθεση T-86/96,

Arbeitsgemeinschaft Deutscher Luftfahrt-Unternehmen, ένωση επιχειρήσεων
γερμανικού δικαίου, με έδρα τη Βόνη, αποτελούμενη από τα ακόλουθα μέλη:

- **Aero Lloyd Flugreisen GmbH & Co. Luftverkehrs-KG**, εταιρία γερμανικού
δικαίου, με έδρα το Oberursel (Γερμανία),
- **Air Berlin GmbH & Co. Luftverkehrs KG**, εταιρία γερμανικού δικαίου, με
έδρα το Βερολίνο,
- **Condor Flugdienst GmbH**, εταιρία γερμανικού δικαίου, με έδρα το Kelster-
bach (Γερμανία),
- **Germania Fluggesellschaft mbH**, εταιρία γερμανικού δικαίου, με έδρα το
Βερολίνο,
- **Hapag-Lloyd Fluggesellschaft mbH**, εταιρία γερμανικού δικαίου, με έδρα το
Langenhagen (Γερμανία),
- **LTU Lufttransport Unternehmen GmbH & Co. KG**, εταιρία γερμανικού
δικαίου, με έδρα το Düsseldorf (Γερμανία),

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

και

Hapag-Lloyd Fluggesellschaft mbH, εταιρία γερμανικού δικαίου, με έδρα το Langenhagen, ενεργούσα ιδίω ονόματι,

εκπροσωπούμενες από τον Gerrit Schohe, δικηγόρο Αμβούργου, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον δικηγόρο Marc Baden, 34 b, rue Philippe II,

προσφεύγουσες,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τους Anders Jessen και Paul Nemitz, μέλη της Νομικής Υπηρεσίας, επικουρούμενους από τους Hans-Jürgen Rabe και Georg M. Berrisch, δικηγόρους Αμβούργου και Βρυξελλών, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Carlos Gómez de la Cruz, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο προσφυγή ακυρώσεως της αποφάσεως 96/369/ΕΚ της Επιτροπής, της 13ης Μαρτίου 1996, όσον αφορά τη χορήγηση φορολογικών ενισχύσεων υπό μορφή αποσβέσεων υπέρ γερμανικών αεροπορικών εταιρειών (ΕΕ L 146, σ. 42),

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(πέμπτο πενταμελές τμήμα),

συγκείμενο από τους J. D. Cooke, Πρόεδρο, R. García-Valdecasas, P. Lindh, J. Pirrung και M. Βηλαρά, δικαστές,

γραμματέας: J. Palacio González, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 29ης Οκτωβρίου 1998,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς

- 1 Το 1965 η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας εισήγαγε στη φορολογική νομοθεσία της το άρθρο 82f του Einkommensteuer-Durchführungsverordnung (εκτελεστικού κανονισμού περί του φόρου εισοδήματος, στο εξής: EStDV). Το άρθρο αυτό θέσπιζε, για ορισμένη χρονική περίοδο, ένα σύστημα έκτακτης αποσβέσεως του κόστους αποκτήσεως ορισμένων κατηγοριών εμπορικών πλοίων, αλιευτικών σκαφών και αεροσκαφών.

- 2 Δυνάμει του συστήματος αυτού, οι επιχειρηματίες που αποκτούσαν ένα νέο αεροσκάφος είχαν τη δυνατότητα να προβούν, κατά τη διάρκεια του μετά την απόκτηση έτους καθώς και μέσα στην επόμενη τετραετία, σε έκτακτη απόσβεση ποσού ανερχομένου κατ' ανώτατο όριο στο 30 % του συνολικού κόστους αποκτήσεως. Αυτό το ποσό έκτακτης αποσβέσεως μπορούσε να καταλογιστεί κλιμακωτά, κατά τη διακριτική ευχέρεια των ενδιαφερομένων, μέσα στην πρώτη πενταετία. Κατά τη λήξη της περιόδου αυτής, το υπόλοιπο του κόστους αποκτήσεως έπρεπε να αποσβεστεί με γραμμική απόσβεση. Τα αεροσκάφη τα οποία αφορούσε η διάταξη αυτή ήσαν τα εγγεγραμμένα στα μητρώα της Γερμανίας αεροσκάφη και χρησιμοποιούμενα για εμπορικούς σκοπούς για τη διεθνή μεταφορά αγαθών ή προσώπων ή για άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών στην αλλοδαπή.
- 3 Το 1986 οι γερμανικές αρχές παρέτειναν την ισχύ του άρθρου 82f του EStDV έως τις 31 Δεκεμβρίου 1994.
- 4 Στις 21 Απριλίου 1993 η Επιτροπή ενημέρωσε τη Γερμανική Κυβέρνηση, βάσει του άρθρου 93, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΚ, ότι αυτός ο μηχανισμός αποσβέσεως συνιστούσε υφισταμένη ενίσχυση, ασυμβίβαστη προς τις διατάξεις του άρθρου 92 της Συνθήκης (ΕΕ 1993, C 289, σ. 2). Της πρότεινε να τεθεί τέρμα στην εφαρμογή του μηχανισμού αυτού μόνο για τον τομέα της πολιτικής αεροπορίας, το αργότερο έως την 1η Ιανουαρίου 1994. Η υπόθεση αυτή καταχωρήθηκε με αριθμό Ε 4/93.
- 5 Με επιστολή της 8ης Σεπτεμβρίου 1993 η Γερμανική Κυβέρνηση ενημέρωσε την Επιτροπή ότι είχε την πρόθεση να παρατείνει την ισχύ του άρθρου 82f του EStDV από την 1η Ιανουαρίου 1995 έως τις 31 Δεκεμβρίου 1999. Η παράταση αυτή δόθηκε στις 13 Σεπτεμβρίου 1993 με τον Standortsicherungsgesetz (νόμο περί βελτιώσεως των φορολογικών όρων ώστε η Γερμανία να παραμείνει, εντός της ευρωπαϊκής εσωτερικής αγοράς, τόπος εγκαταστάσεως για τις επιχειρήσεις· *Bundesgesetzblatt I*, σ. 1569). Πάντως, η έναρξη της ισχύος της τελούσε ρητώς υπό την αίρεση της προηγούμενης εγκρίσεως της Επιτροπής (άρθρο 20.2 του Standortsicherungsgesetz).
- 6 Η Επιτροπή θεώρησε ότι η από 8 Σεπτεμβρίου 1993 επιστολή της Γερμανικής Κυβερνήσεως αποτελούσε την κοινοποίηση νέας ενισχύσεως δυνάμει του άρθρου 93, παράγραφος 3, της Συνθήκης και την καταχώρησε ως τοιαύτη με τον αριθμό Ν 640/93.

- 7 Στις 8 Δεκεμβρίου 1993 η Επιτροπή αποφάσισε να κινήσει την προβλεπόμενη από το άρθρο 93, παράγραφος 2, της Συνθήκης διαδικασία και για τις δύο υποθέσεις E 4/93 και N 640/93. Με ανακοίνωση δημοσιευθείσα στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* της 19ης Ιανουαρίου 1994, κλήθηκαν τα άλλα κράτη μέλη και οι λοιποί ενδιαφερόμενοι να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους επί των οικείων μέτρων (ΕΕ C 16, σ. 3).
- 8 Στις 29 Νοεμβρίου 1995 η Επιτροπή εξέδωσε την απόφαση C (95) 3319 τελικό, αφορώσα φορολογική ενίσχυση υπό τη μορφή αποσβέσεως υπέρ των γερμανικών εταιριών (στο εξής: απόφαση C 3319). Κατ' ουσίαν, η απόφαση αυτή απαγόρευε στη Γερμανία να παρατείνει την ισχύ του άρθρου 82f του EStDV από την 1η Ιανουαρίου 1995 έως τις 31 Δεκεμβρίου 1999.
- 9 Με δικόγραφο που πρωτοκολλήθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 28 Φεβρουαρίου 1996 με αριθμό T-25/96, οι προσφεύγουσες άσκησαν προσφυγή ακυρώσεως κατά της αποφάσεως C 3319.
- 10 Στις 13 Μαρτίου 1996 η Επιτροπή εξέδωσε την απόφαση 96/369/ΕΚ, όσον αφορά τη χορήγηση φορολογικών ενισχύσεων υπό μορφή αποσβέσεων υπέρ γερμανικών αεροπορικών εταιριών (ΕΕ L 146, σ. 42, στο εξής: επίδικη απόφαση).
- 11 Η τελευταία αιτιολογική σκέψη της αποφάσεως αυτής αναφέρει:

«(...) είναι αναγκαία η ανάκληση της αποφάσεως [C 3319] εφόσον το γερμανικό κείμενο της τελευταίας αυτής αποφάσεως, που ήταν κατά βάση πανομοιότυπο με το κείμενο της παρούσας αποφάσεως, περιελάμβανε πολλά συντακτικά λάθη».

12 Το διατακτικό της έχει ως εξής:

«Άρθρο 1

Η παράταση της ισχύος κατά τη χρονική περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 1995 έως τις 31 Δεκεμβρίου 1999 των διατάξεων του άρθρου 82f του γερμανικού φορολογικού νόμου [EStDV], με τον οποίο θεσπίζεται ο μηχανισμός έκτακτων αποσβέσεων υπέρ των αεροσκαφών, συνιστά κρατική ενίσχυση που είναι ασυμβίβαστη με τους κανόνες της κοινής αγοράς κατά την έννοια του άρθρου 92 της Συνθήκης ΕΚ και του άρθρου 61 της Συμφωνίας ΕΟΧ.

Άρθρο 2

Η Γερμανία καταργεί από την 1η Ιανουαρίου 1995 το μέτρο χορήγησης ενισχύσεων που μνημονεύεται στο άρθρο 1.

(...)

Άρθρο 4

Η διαδικασία περατώνεται όσον αφορά την ύπαρξη έως τις 31 Δεκεμβρίου 1994 των διατάξεων της γερμανικής φορολογικής νομοθεσίας που μνημονεύονται στο άρθρο 1.

Άρθρο 5

Ανακαλείται η απόφαση [C 3319].

Άρθρο 6

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας.»

- ¹³ Με διάταξη της 14ης Μαρτίου 1997, T-25/96, Arbeitsgemeinschaft Deutscher Luftfahrt-Unternehmen και Harag-Lloyd κατά Επιτροπής (Συλλογή 1997, σ. II-363), το Πρωτοδικείο έκρινε ότι, λόγω της εκδόσεως της επίδικης αποφάσεως, η ασκηθείσα κατά της αποφάσεως C 3319 προσφυγή κατέστη άνευ αντικειμένου, οπότε δεν συνέτρεχε λόγος να αποφανθεί.

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

- ¹⁴ Με δικόγραφο που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 31 Μαΐου 1996, οι προσφεύγουσες άσκησαν την παρούσα προσφυγή.
- ¹⁵ Με χωριστό δικόγραφο που κατέθεσε στις 16 Σεπτεμβρίου 1996, η Επιτροπή άσκησε ένσταση απαραδέκτου δυνάμει του άρθρου 114 του Κανονισμού Διαδικασίας. Οι προσφεύγουσες κατέθεσαν τις παρατηρήσεις τους επί της ενστάσεως αυτής στις 15 Νοεμβρίου 1996.

- 16 Με διάταξη της 8ης Ιουλίου 1997, το Πρωτοδικείο αποφάσισε να εξετάσει την ένσταση αυτή μαζί με την ουσία της υποθέσεως.
- 17 Με χωριστό δικόγραφο που κατέθεσαν στις 10 Δεκεμβρίου 1997, οι προσφεύγουσες υπέβαλαν αίτηση για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων, η οποία απορρίφθηκε με διάταξη του Προέδρου του τετάρτου πενταμελούς τμήματος του Πρωτοδικείου, της 2ας Απριλίου 1998, T-86/96 R, Arbeitsgemeinschaft Deutscher Luftfahrt-Unternehmen και Hapag-Lloyd κατά Επιτροπής (Συλλογή 1998, σ. II-641).
- 18 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (πέμπτο πενταμελές τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων. Πάντως, με έγγραφο της 1ης Οκτωβρίου 1998, ζήτησε από τους διαδίκους να προσκομίσουν ορισμένα έγγραφα και να απαντήσουν σε ορισμένες ερωτήσεις. Οι προσφεύγουσες και η Επιτροπή απάντησαν στο αίτημα αυτό εντός των ταχθεισών προθεσμιών.
- 19 Οι διάδικοι ανέπτυξαν τις παρατηρήσεις τους και απάντησαν στις ερωτήσεις του Πρωτοδικείου κατά τη συνεδρίαση της 29ης Οκτωβρίου 1998.
- 20 Οι προσφεύγουσες ζητούν από το Πρωτοδικείο:
- να κρίνει την προσφυγή παραδεκτή·
 - να ακυρώσει την επίδικη απόφαση, στο μέτρο που αφορά την παράταση της ισχύος του άρθρου 82f του EStDV από την 1η Ιανουαρίου 1995 έως τις 31 Δεκεμβρίου 1999·
 - να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

21 Η Επιτροπή ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να κρίνει την προσφυγή απαράδεκτη·

— να την απορρίψει ως αβάσιμη·

— να καταδικάσει τις προσφεύγουσες στα δικαστικά έξοδα.

Επί του παραδεκτού

Επιχειρήματα των διαδίκων

22 Η Επιτροπή προτείνει την ένσταση περί απαραδέκτου της προσφυγής για τον λόγο ότι η επίδικη απόφαση δεν αφορά ατομικά τις προσφεύγουσες κατά την έννοια του άρθρου 173, τέταρτο εδάφιο, της Συνθήκης.

23 Πράγματι, με την απόφασή του της 5ης Ιουνίου 1996, T-398/94, Kahn Scheepvaart κατά Επιτροπής (Συλλογή 1996, σ. II-477 σκέψη 39), το Πρωτοδικείο αποφάνθηκε ότι το άρθρο 82f του EStDV συνιστά φορολογική διάταξη γενικής ισχύος. Όμως, η επίδικη απόφαση αφορά ακριβώς τη διάταξη αυτή. Συνεπώς, συνιστά μέτρο γενικής ισχύος, το οποίο δεν μπορεί, ως τοιούτο, να αφορά ατομικά άλλα πρόσωπα εκτός του αποδέκτη του, δηλαδή της Γερμανίας.

- 24 Εξάλλου, οι προσφεύγουσες δεν θίγονται λόγω ξεχωριστών ιδιοτήτων τους ή μιας πραγματικής καταστάσεως που τα χαρακτηρίζει σε σχέση με κάθε άλλο πρόσωπο (απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Ιουλίου 1963, 25/62, Plaumann κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1954-1964, σ. 937, 942).
- 25 Κατά τις προσφεύγουσες, πρέπει να διακρίνεται η νομιμοποίηση της προσφεύγουσας ενώσεως, της Arbeitsgemeinschaft Deutscher Luftfahrt-Unternehmen (στο εξής: ADL), από τη νομιμοποίηση της προσφεύγουσας επιχειρήσεως, της Hapag-Lloyd Fluggesellschaft mbH (στο εξής: HLF).
- 26 Ως προς την ADL, το γεγονός ότι η επίδικη απόφαση συνιστά μέτρο γενικής ισχύος δεν έχει επιπτώσεις. Πράγματι, προσφυγή ασκηθείσα από ένωση στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων είναι παραδεκτή υπό τον μοναδικό όρο ότι η θέση της, ως διαπραγματευομένης με την Επιτροπή, θίγεται από την προσβαλλόμενη απόφαση (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 2ας Φεβρουαρίου 1988, 67/85, 68/85 και 70/85, Van der Kooy κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1988, σ. 219 και της 24ης Μαρτίου 1993, C-313/90, CIRFS κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. I-1125).
- 27 Εν προκειμένω, η ιδιότητα του διαπραγματευτή της ADL πιστοποιείται από τα ακόλουθα στοιχεία:
- τα καθήκοντά της εκπροσωπήσεως και υπερασπίσεως των συμφερόντων του συνόλου των ιδιωτικών αεροπορικών εταιριών που είναι εγκατεστημένες στη Γερμανία·
 - την ιδιότητά της ως τρίτου ενδιαφερομένου κατά την έννοια του άρθρου 93, παράγραφος 2, της Συνθήκης, δυνάμει του οποίου η Επιτροπή ήταν υποχρεωμένη να δεχθεί να μετάσχει στην προβλεπόμενη από τη διάταξη αυτή διαδικασία (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 19ης Μαΐου 1993, C-198/91, Cook κατά Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. I-2487, και της 15ης Ιουνίου 1993, C-225/91, Matra κατά Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. I-3203)·

- το γεγονός ότι της δόθηκε ρητώς εντολή από τα μέλη της για να υπερασπιστεί τα συμφέροντά τους στο πλαίσιο της εν λόγω διαδικασίας και ότι υποχρεώθηκε να απαντήσει, ενώπιον αυτών, περί του αποτελέσματος των διαπραγματεύσεων που διεξήχθησαν με την Επιτροπή·
- την ενεργό συμμετοχή της στην ως άνω διαδικασία με την κατάθεση γραπτών παρατηρήσεων στις 18 Φεβρουαρίου και 19 Μαρτίου 1994· την κατάθεση εκθέσεως πραγματογνωμοσύνης που συντάχθηκε τον Μάρτιο του 1994 από την εταιρία Price Waterhouse· τη συμμετοχή της, στις 30 Μαρτίου 1995, σε συνεδρίαση αφορώσα την προκαταρκτική έκθεση πραγματογνωμοσύνης που συντάχθηκε τον Φεβρουάριο 1995 από την εταιρία Jet Finance· και τη διατήρηση ανεπισημών επαφών με τη Γενική Διεύθυνση Μεταφορών καθώς και με τον υπεύθυνο για τις μεταφορές επίτροπο·
- την ιδιότητά της ως προνομιούχου διαπραγματευτή της Γερμανικής Κυβέρνησεως και, ειδικότερα, του Υπουργείου Μεταφορών: η ADL είχε με τον τρόπο αυτό συμμετάσχει σε πολλές συνεδριάσεις όπου, παρουσία εκπροσώπων διαφόρων αρμοδίων ομοσπονδιακών υπουργείων, παρενέβη υπέρ της παρατάσεως της ισχύος του άρθρου 82f του EStDV (βλ. τα έγγραφα που υποβλήθηκαν ως παράρτημα K 14 των παρατηρήσεων επί της ενστάσεως απαραδέκτου).

28 Επιπλέον, οι επαγγελματικές ενώσεις είχαν προνομιακό ρόλο στο πλαίσιο της διαδικασίας του άρθρου 93, παράγραφος 2, της Συνθήκης. Πράγματι, βρισκόταν σε ευνοϊκότερη κατάσταση απ' ό,τι τα μέλη τους για να παρουσιάσουν στην Επιτροπή τις θέσεις και τα συμφέροντα του τομέα τους (προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Sir Gordon Slynn στο πλαίσιο της προπαρατεθείσας υποθέσεως Van der Kooy κ.λπ. κατά Επιτροπής, σ. 246). Συνεπώς, όταν, κατά την περάτωση της διαδικασίας αυτής, η Επιτροπή εκδίδει δυσμενή απόφαση, ο προνομιακός ρόλος των ενώσεων αυτών πρέπει να συγκεκριμενοποιείται στη δυνατότητα ασκήσεως προσφυγής κατά της εν λόγω αποφάσεως.

29 Από τα στοιχεία αυτά προκύπτει ότι η θέση της ADL, ως διαπραγματευομένης με την Επιτροπή, θίγεται από την επίδικη απόφαση. Επομένως, η προσφυγή της είναι παραδεκτή.

- 30 Δεδομένου ότι οι προσφεύγουσες άσκησαν μία και μόνη προσφυγή, δεν χρειάζεται να εξεταστεί, σύμφωνα με τη νομολογία, η νομιμοποίηση της HLF (προπαρατεθείσα απόφαση CIRFS κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 31).
- 31 Πάντως, για την περίπτωση που το Πρωτοδικείο κρίνει ότι η προσφυγή της ADL είναι απαράδεκτη, οι προσφεύγουσες εκθέτουν, επικουρικώς, ότι η επίδικη απόφαση αφορά την HLF άμεσα και ατομικά.
- 32 Αφορά την HLF άμεσα. Αφενός, αυτή περιλαμβάνεται στις επιχειρήσεις που ευεργετούνται από τον μηχανισμό του άρθρου 82f του EStDV, η παράταση της ισχύος του οποίου απαγορεύθηκε με την επίδικη απόφαση (απόφαση του Δικαστηρίου της 17ης Σεπτεμβρίου 1980, 730/79 Philip Morris κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1980/III, σ. 13, σκέψη 5). Αφετέρου, η Γερμανία δεν διαθέτει περιθώριο εκτιμήσεως κατά την εκτέλεση της αποφάσεως αυτής (προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Verloren van Themaat στο πλαίσιο της αποφάσεως του Δικαστηρίου της 17ης Ιανουαρίου 1985, 11/82, Πειραιϊκή Πατραϊκή κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1985, σ. 207, 216 και 217).
- 33 Αφορά την HLF ατομικά. Παρ' όλων ότων ότι η επίδικη απόφαση συνιστά μέτρο γενικής ισχύος, η HLF βρισκόταν σε μία κατάσταση η οποία, για τέσσερις λόγους, τη χαρακτηρίζει σε σχέση με οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο (προπαρατεθείσα απόφαση του Δικαστηρίου Plaumann κατά Επιτροπής, σ. 942, και απόφαση της 18ης Μαΐου 1994, C-309/89 Codorniu κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1994, σ. I-1853, σκέψη 19).
- 34 Πρώτον, το άρθρο 82f του EStDV έχει ευθεία εφαρμογή επ' αυτής, χωρίς να χρειάζεται μέτρο εφαρμογής στο εθνικό επίπεδο. Η δυνατότητα προσφυγής στον μηχανισμό έκτακτης αποσβέσεως που προβλέπει η διάταξη αυτή συνιστά επομένως γι' αυτήν προνόμιο άμεσο, ανεπιφύλακτο και ατομικό. Όμως, η επίδικη απόφαση είχε ως αποτέλεσμα να της αφαιρεθεί το προνόμιο αυτό από την 1η Ιανουαρίου 1995. Συνεπώς, η απόφαση αυτή εμφανιζόταν έναντι αυτής ως μέτρο ατομικής ισχύος. Υπό την ιδιότητά της ως δικαιούχου του απαγορευμένου από την επίδικη απόφαση μέτρου, η HLF είχε επομένως το δικαίωμα να ασκήσει προσφυγή ακόμη κι αν η απόφαση αυτή απευθυνόταν στη Γερμανία (προπαρατεθείσα απόφαση του Δικαστηρίου Philip Morris κατά Επιτροπής,

σκέψη 5, και της 9ης Μαρτίου 1994, C-188/92, TWD Textilwerke Deggendorf, Συλλογή 1994, σ. I-833, σκέψη 14).

- 35 Δεύτερον, υπό την ιδιότητά της ως τρίτου ενδιαφερομένου κατά την έννοια του άρθρου 93, παράγραφος 2, της Συνθήκης, η HLF τυγχάνει διαδικαστικών εγγυήσεων που της παρέχουν το δικαίωμα να συμμετάσχει στην προβλεπόμενη από τη διάταξη αυτή διαδικασία και να υποβάλει τις παρατηρήσεις της στην Επιτροπή (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 14ης Νοεμβρίου 1984, 323/82 *Intermills* κατά Επιτροπής, Συλλογή 1984, σ. 3809, σκέψη 16, προπαρατεθείσα απόφαση *Cook* κατά Επιτροπής, σκέψη 24, και προπαρατεθείσα απόφαση *Matra* κατά Επιτροπής, σκέψη 18). Ήδη, αυτό και μόνο το γεγονός της παρέχει το δικαίωμα ασκήσεως προσφυγής ώστε να εξεταστεί, αφενός, αν οι διαδικαστικές εγγυήσεις της τηρήθηκαν και, αφετέρου, αν η επίδικη απόφαση παραβιάζει το κοινοτικό δίκαιο (απόφαση του Δικαστηρίου της 28ης Ιανουαρίου 1986, 169/84, *Cofaz* κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1986, σ. 391, σκέψη 23, και διατάξεις του Προέδρου του Πρωτοδικείου της 15ης Δεκεμβρίου 1992, T-96/92 R, *CCE de la Société Générale des Grandes Sources* κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. II-2579, σκέψη 33, και της 2ας Απριλίου 1993, T-12/93 R, *CCE Vittel* και *CE Pierval* κατά Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. II-449, σκέψη 22). Επομένως, δεν έχει σημασία αν η HLF συμμετείχε ή όχι στην προβλεπόμενη από το άρθρο 93, παράγραφος 2, της Συνθήκης, διαδικασία (αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 27ης Απριλίου 1995, T-96/92, *CCE de la Société Générale des Grandes Sources* κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-1213, σκέψη 36, της 27ης Απριλίου 1995, T-12/93, *CCE de Vittel* κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-1247, σκέψη 47, και της 11ης Ιουλίου 1996, T-528/93, T-542/93, T-543/93 και T-546/93, *Métropole Télévision* κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. II-649, σκέψη 62).
- 36 Τρίτον, εν πάση περιπτώσει, η HLF συμμετείχε στην προβλεπόμενη από το άρθρο 93, παράγραφος 2, διαδικασία, σύμφωνα με τα κριτήρια που διατυπώθηκαν στην προπαρατεθείσα απόφαση *Cofaz* κ.λπ. κατά Επιτροπής (σκέψεις 24 και 25). Μαζί με την ADL, υπέβαλε, δύο φορές, γραπτές παρατηρήσεις στην Επιτροπή, κατέθεσε την έκθεση πραγματογνωμοσύνης που συνέταξε η εταιρία *Price Waterhouse* και διατήρησε στενές επαφές με τις υπηρεσίες της Επιτροπής (βλ. ανωτέρω σκέψη 27).
- 37 Συναφώς, δεν μπορεί να προσαφθεί στην HLF ότι δεν αποτέλεσε την αφορμή της καταγγελίας λόγω της οποίας κινήθηκε η διαδικασία (προπαρατεθείσα απόφαση *Cofaz* κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψεις 24 και 26). Πράγματι, ως ευεργετούμενη από τον μηχανισμό αποσβέσεως του άρθρου 82f του *EStDV*, παρε-

νέβη υπέρ της παρατάσεως της ισχύος της διατάξεως αυτής και όχι κατ' αυτής. Ομοίως, δεν μπορεί να απαιτηθεί από αυτήν να αποδείξει ότι η θέση της στην αγορά εθίγη ουσιωδώς από την επίδικη απόφαση (προπαρατεθείσα απόφαση Cofaz κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 25). Το κριτήριο αυτό είναι λυσιτελές μόνο για την εκτίμηση του παραδεκτού προσφυγής που άσκησε ανταγωνιστής της επιχειρήσεως που δικαιούται της επίδικης ενισχύσεως (προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Verloren van Themaat στο πλαίσιο της προπαρατεθείσας υποθέσεως Cofaz κ.λπ. κατά Επιτροπής, σ. 406).

- 38 Τέταρτον, η δικαστική προστασία της HLF εξαρτάται αποκλειστικά από το παραδεκτό της παρούσας προσφυγής. Πράγματι, τόσον το άρθρο 82f του EStDV όσον και η επίδικη απόφαση έχει άμεση εφαρμογή επ' αυτής. Δεδομένου ότι δεν απαιτείται σε εθνικό επίπεδο κανένα μέτρο εφαρμογής, η HLF δεν μπορεί να ασκήσει προσφυγή ενώπιον γερμανικού δικαστηρίου και, επομένως, να επιτύχει την εκτίμηση του κύρους της επίδικης αποφάσεως μέσω προδικαστικού ερωτήματος υποβαλλομένου στο Δικαστήριο δυνάμει του άρθρου 177 της Συνθήκης (αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 22ας Οκτωβρίου 1996, T-330/94, Salt Union κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. II-1475, σκέψη 39, και της 7ης Νοεμβρίου 1996, T-298/94, Roquette Frères κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1996, σ. II-1531, σκέψη 45).

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 39 Πρέπει να εξεταστεί η νομμοποίηση, πρώτον, της HLF και, δεύτερον, της ADL.

Επί της νομμοποίησεως της HLF

- 40 Δυνάμει του άρθρου 173, τέταρτο εδάφιο, της Συνθήκης, κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο δύναται να προσβάλλει τις αποφάσεις που απευθύνονται σ' αυτό ή αυτές που, αν και εκδίδονται ως κανονισμοί ή αποφάσεις που απευθύνονται σε άλλο πρόσωπο, το αφορούν άμεσα και ατομικά.

- 41 Επομένως, το παραδεκτό της προσφυγής που άσκησε η HLF εξαρτάται από το ερώτημα αν η επίδικη απόφαση, απευθυνόμενη στη Γερμανία, την αφορά άμεσα και ατομικά.
- 42 Κατά πάγια νομολογία, υποκείμενα άλλα από τους αποδέκτες μιας αποφάσεως δεν μπορούν να ισχυριστούν ότι τα αφορά ατομικά, κατά την έννοια του άρθρου 173, τέταρτο εδάφιο, της Συνθήκης, παρά μόνον αν η απόφαση αυτή τα θίγει λόγω ορισμένων ξεχωριστών ιδιοτήτων ή μιας πραγματικής καταστάσεως που τα χαρακτηρίζει σε σχέση με κάθε άλλο πρόσωπο και έτσι τα εξατομικεύει κατά τρόπον ανάλογο προς αυτόν του αποδέκτη (προπαρατεθείσα απόφαση Plaumann κατά Επιτροπής, σ. 942, διάταξη του Πρωτοδικείου της 9ης Αυγούστου 1995, Τ-585/93, Greenpeace κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-2205, σκέψη 48, επικυρωθείσα με την απόφαση του Δικαστηρίου της 2ας Απριλίου 1998, C-321/95 P, Greenpeace Council κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. I-1651, σκέψεις 27 και 28, και αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 13ης Δεκεμβρίου 1995, Τ-481/93 και Τ-484/93, Exporteurs in Levende Varkens κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-2941, σκέψη 51, και Kahn Scheervaart κατά Επιτροπής, προπαρατέθηκε, σκέψη 37).
- 43 Εν προκειμένω, διαπιστώνεται ότι, απαγορεύοντας την παράταση της ισχύος του άρθρου 82f του EStDV από την 1η Ιανουαρίου 1995 έως τις 31 Δεκεμβρίου 1999, η επίδικη απόφαση επηρεάζει τη θέση κάθε φυσικού ή νομικού προσώπου που αποκτά νέο αεροσκάφος εγγεγραμμένο στα μητρώα της Γερμανίας, χρησιμοποιούμενο για εμπορικούς σκοπούς για τη διεθνή μεταφορά αγαθών ή προσώπων ή για άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών πραγματοποιούμενες στο εξωτερικό. Μεταξύ των προσώπων αυτών περιλαμβάνονται, ιδίως, οι αεροπορικές εταιρίες, οι επιχειρηματίες που αγοράζουν αεροσκάφη για να τα μισθώνουν καθώς και αυτοί που προσφέρουν εξατομικευμένες υπηρεσίες εναέριων μεταφορών.
- 44 Επιπλέον, κατά τη δημόσια συνεδρίαση, οι διάδικοι εξέθεσαν ότι η έκτακτη απόσβεση του άρθρου 82f του EStDV ισχύει για κάθε πρόσωπο που αποκτά μερίδια σε αμοιβαίο κεφάλαιο του οποίου η περιουσία αριθμεί ένα ή περισσότερα αεροσκάφη. Τα πρόσωπα αυτά, επομένως, επίσης επηρεάζονται από την επίδικη απόφαση.

- 45 Εφόσον απαγορεύει την παράταση της ισχύος φορολογικών διατάξεων γενικής ισχύος, η επίδικη απόφαση, αν και απευθύνεται σε κράτος μέλος, αποτελεί έναντι των δυνητικών δικαιούχων των διατάξεων αυτών μέτρο γενικής ισχύος, το οποίο έχει εφαρμογή σε αντικειμενικά καθοριζόμενες καταστάσεις και συνεπάγεται έννομα αποτελέσματα για κατηγορία προσώπων τα οποία αναφέρονται γενικά και αφηρημένα.
- 46 Συνεπώς, η HLF δεν μπορεί να ισχυριστεί ότι το πλεονέκτημα το οποίο η επίδικη απόφαση της στερεί έχει ατομικό χαρακτήρα. Απαγορεύοντας την παράταση της ισχύος του άρθρου 82f του EStDV, η απόφαση αυτή τη θίγει μόνο λόγω της αντικειμενικής ιδιότητάς της ως δυνητικού δικαιούχου του επίδικου μηχανισμού αποσβέσεως, όπως και οποιονδήποτε άλλον επιχειρηματία που βρίσκεται, πραγματικά ή δυνητικά, σε ταυτόσημη κατάσταση (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 14ης Ιουλίου 1983, 231/82, *Srijker* κατά Επιτροπής, Συλλογή 1983, σ. 2559, σκέψη 9, Πειραιϊκή Πατραϊκή κ.λπ. κατά Επιτροπής, προπαρατέθηκε, σκέψη 14, και *Van der Kooy* κ.λπ. κατά Επιτροπής, προπαρατέθηκε, σκέψη 15).
- 47 Εξάλλου, το γεγονός ότι η HLF είναι τρίτος ενδιαφερόμενος κατά την έννοια του άρθρου 93, παράγραφος 2, της Συνθήκης δεν μπορεί να τη νομιμοποιήσει για να προσβάλει την επίδικη απόφαση.
- 48 Πράγματι, στο πλαίσιο της διαδικασίας του άρθρου 93 της Συνθήκης, πρέπει να γίνεται διάκριση μεταξύ, αφενός, της προκαταρκτικής φάσεως εξετάσεως των ενισχύσεων που καθιερώνει το άρθρο 93, παράγραφος 3, της Συνθήκης, η οποία έχει ως μοναδικό σκοπό να δώσει τη δυνατότητα στην Επιτροπή να σχηματίσει μια πρώτη γνώμη ως προς το αν η συγκεκριμένη ενίσχυση συμβιβάζεται εν όλω ή εν μέρει με την κοινή αγορά, και, αφετέρου, της φάσεως ελέγχου του άρθρου 93, παράγραφος 2, της Συνθήκης (απόφαση του Δικαστηρίου της 2ας Απριλίου 1998, C-367/95 P, Επιτροπή κατά *Sytraval* και *Brink's France*, Συλλογή 1998, σ. I-1719, σκέψη 38). Αυτή η φάση ελέγχου έχει ως σκοπό να παράσχει στους ενδιαφερομένους κύκλους την εγγύηση ότι μπορούν να εκφράσουν την άποψή τους και να επιτρέψει στην Επιτροπή να διαφωτιστεί πλήρως επί του συνόλου των στοιχείων της υποθέσεως (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 12ης Ιουλίου 1973, 70/72, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλογή τόμος 1972-1973, σ. 609, σκέψη 19, της 20ής Μαρτίου 1984, 84/82, Γερμανία κατά Επιτροπής, Συλλογή 1984,

σ. 1451, σκέψη 13, και Επιτροπή κατά Sytraval και Brink's France, προπαρατέθηκε, σκέψη 38, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 15ης Σεπτεμβρίου 1998, T-126/96 και T-127/96, BFM και EFIM κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-3437, σκέψη 45). Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο μόνον το άρθρο 93, παράγραφος 2, της Συνθήκης προβλέπει την υποχρέωση της Επιτροπής να τάξει στους ενδιαφερομένους προθεσμία για να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους (προπαρατεθείσες αποφάσεις Γερμανία κατά Επιτροπής, σκέψη 13, Cook κατά Επιτροπής, σκέψη 22, και Matra κατά Επιτροπής, σκέψη 16, καθώς και απόφαση του Πρωτοδικείου της 16ης Σεπτεμβρίου 1998, T-188/95, Waterleiding Maatschappij κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-3713, σκέψη 52).

49 Πάντως, μόνον η απόφαση της Επιτροπής να μην κινήσει τη φάση ελέγχου του άρθρου 93, παράγραφος 2, της Συνθήκης μπορεί να αφορά ατομικά ένα ενδιαφερόμενο φυσικό ή νομικό πρόσωπο λόγω της ιδιότητάς του ως τρίτου ενδιαφερομένου (προπαρατεθείσες αποφάσεις Cook κατά Επιτροπής, σκέψεις 23 έως 26, Matra κατά Επιτροπής, σκέψεις 17 έως 20, Επιτροπή κατά Sytraval και Brink's France, σκέψεις 40 και 41, καθώς και σκέψεις 47 και 48, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 15ης Σεπτεμβρίου 1998, T-11/95, BP Chemicals κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-3235, σκέψεις 88 και 89). Πράγματι, στην περίπτωση αυτή, αυτή μπορεί να επιτύχει την τήρηση των διαδικαστικών εγγυήσεων της μόνον αν έχει τη δυνατότητα να αμφισβητήσει την απόφαση αυτή ενώπιον του Δικαστηρίου (προπαρατεθείσες αποφάσεις Cook κατά Επιτροπής, σκέψη 23, Matra κατά Επιτροπής, σκέψη 17, Επιτροπή κατά Sytraval και Brink's France, σκέψη 40, και BP Chemicals κατά Επιτροπής, σκέψη 89). Αντιθέτως, αν η Επιτροπή, όπως εν προκειμένω, εξέδωσε την απόφασή της κατά τη λήξη της φάσεως ελέγχου, ως προς τους τρίτους ενδιαφερομένους τηρήθηκαν πράγματι οι διαδικαστικές εγγυήσεις τους, οπότε δεν μπορούν να θεωρούνται, λόγω αυτής και μόνον της ιδιότητας ότι η εν λόγω απόφαση τους αφορά ατομικά.

50 Ως προς τη συμμετοχή της HLF στη διαδικασία του άρθρου 93, παράγραφος 2, της Συνθήκης, αυτό και μόνον το γεγονός δεν αρκεί για να την εξατομικεύσει κατά τρόπο ανάλογο προς αυτόν του αποδέκτη της επίδικης αποφάσεως.

51 Πράγματι, από τη νομολογία προκύπτει ότι, στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων, η συμμετοχή στην ανωτέρω διαδικασία συνιστά, ενδεχομένως, μόνον ένα από τα στοιχεία που καθιστούν δυνατό να αποδειχθεί ότι η απόφαση της οποίας την ακύρωση ζητεί ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο το αφορά άμεσα (βλ., μεταξύ άλλων, προπαρατεθείσα απόφαση Sofaz κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 25, και διάταξη του Πρωτοδικείου της 18ης Φεβρουαρίου 1998, T-189/97, Comité d'entreprise de la société française de production κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-335, σκέψη 44).

- 52 Τέλος, ακόμη και η ενδεχομένη έλλειψη ενδίκου μέσου κατά το εθνικό γερμανικό δίκαιο, όπως ισχυρίζεται η HLF, δεν μπορεί να οδηγήσει το Πρωτοδικείο σε υπέρβαση των ορίων της αρμοδιότητάς του που θέτει το άρθρο 173, τέταρτο εδάφιο, της Συνθήκης (διατάξεις του Δικαστηρίου της 23ης Νοεμβρίου 1995, C-10/95 P, *Asocarne* κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1995, σ. I-4149, σκέψη 26, και της 24ης Απριλίου 1996, C-87/95 P, *CNRAAP* κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1996, σ. I-2003, σκέψη 38, και προπαρατεθείσα απόφαση *Kahn Scheervaart* κατά Επιτροπής, σκέψη 50).
- 53 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι η HLF δεν απέδειξε την ύπαρξη ξεχωριστών ιδιοτήτων ή πραγματικής καταστάσεως, πέραν της συμμετοχής της στη διαδικασία του άρθρου 93, παράγραφος 2, της Συνθήκης, που τη χαρακτηρίζουν σε σχέση με οποιονδήποτε άλλο δυνητικό δικαιούχο του μηχανισμού αποσβέσεως του 82f του EStDV.
- 54 Υπό τις συνθήκες αυτές, η προσφυγή κρίνεται απαράδεκτη όσον αφορά την HLF, χωρίς να χρειάζεται να εξεταστεί αν η επίδικη απόφαση την αφορά άμεσα.

Επί της νομμοποίησης της ADL

- 55 Κατά πάγια νομολογία, ένωση η οποία έχει συσταθεί για να προωθεί τα συλλογικά συμφέροντα κατηγορίας πολιτών δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι την αφορά ατομικά, κατά την έννοια του άρθρου 173, τέταρτο εδάφιο, της Συνθήκης, πράξη η οποία θίγει τα γενικά συμφέροντα της κατηγορίας αυτής (βλ., ιδίως, την προπαρατεθείσα διάταξη *Greenpeace* κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 59, επικυρωθείσα με την προπαρατεθείσα απόφαση του Δικαστηρίου *Greenpeace Council* κ.λπ. κατά Επιτροπής, και τη διάταξη του Δικαστηρίου της 18ης Δεκεμβρίου 1997, C-409/96 P, *Sveriges Betodlares* και *Henrikson* κατά Επιτροπής, Συλλογή 1997, σ. I-7531, σκέψη 45).
- 56 Σύμφωνα με την ίδια νομολογία, μια τέτοια ένωση δεν μπορεί, πλην ειδικών περιστάσεων όπως είναι ο ρόλος που αυτή θα μπορούσε να έχει διαδραματίσει

στο πλαίσιο διαδικασίας έχουσας καταλήξει στην έκδοση της εν λόγω πράξεως, να ασκήσει παραδεικτώσ προσφυγή ακυρώσεως όταν τα μέλη της δεν μπορούν να το πράξουν ατομικώς (προπαρατεθείσα διάταξη Sveriges Betodlares και Henrikson κατά Επιτροπής, σκέψη 45).

- 57 Εν προκειμένω, διαπιστώθηκε ήδη ότι η επίδικη απόφαση δεν αφορά ατομικά την HLF, μέλος της ADL. Επιπλέον, η ADL δεν προσκόμισε κανένα στοιχείο δυνάμενο να αποδείξει ότι τα άλλα μέλη της είναι σε θέση να ασκήσουν παραδεικτώσ προσφυγή. Συνεπώς, η ADL δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι εγκύρως υποκατέστησε ένα ή περισσότερα από τα μέλη της (βλ. απόφαση του Πρωτοδικείου της 6ης Ιουλίου 1995, Τ-447/93, Τ-448/93 και Τ-449/93, ΑΙΤΕC κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. ΙΙ-1971, σκέψη 62).
- 58 Επομένως, πρέπει να εξεταστεί αν μπορεί να δικαιολογήσει τη νομιμοποίησή της λόγω ειδικών περιστάσεων.
- 59 Αναφερομένη στις προαναφερθείσες αποφάσεις Van der Kooy κ.λπ. κατά Επιτροπής και CIRFS κ.λπ. κατά Επιτροπής, η ADL υποστηρίζει ότι έχει ίδιο συμφέρον να ενεργήσει για τον λόγο ότι η θέση της ως διαπραγματευομένης με την Επιτροπή θίγεται από την επίδικη απόφαση. Προς στήριξη της απόψεως αυτής, επικαλείται πέντε στοιχεία, δηλαδή τον αντιπροσωπευτικό του οικείου τομέα χαρακτήρα της, την ιδιότητά της ως ενδιαφερομένης, εντολή ανατεθείσα από τα μέλη της για την υπεράσπιση των συμφερόντων τους στο πλαίσιο της διαδικασίας του άρθρου 93, παράγραφος 2, της Συνθήκης, την ενεργό συμμετοχή της στη διαδικασία αυτή και την ιδιότητά της ως προνομιούχου διαπραγματευτή της Γερμανικής Κυβερνήσεως.
- 60 Τα ανωτέρω τέσσερα πρώτα στοιχεία αποδεικνύουν απλώς ότι η ADL παρενέβη στην Επιτροπή προς υπεράσπιση των συλλογικών συμφερόντων των μελών της. Επομένως, δεν μπορεί να αποδείξει την ύπαρξη ιδίου συμφέροντος προς προσβολή της επίδικης αποφάσεως.

- 61 Ως προς την ιδιότητά της ως διαπραγματευτή της Γερμανικής Κυβερνήσεως, από τα έγγραφα που υποβλήθηκαν ως παράρτημα Κ 14 προκύπτει ότι το Υπουργείο Μεταφορών κάλεσε την ADL να συμμετάσχει σε τρεις συνεδριάσεις προς ανταλλαγή πληροφοριών και να καθορίσει, μαζί με τους άλλους μετέχοντες, κοινή στάση έναντι της Επιτροπής. Όμως, η συμμετοχή σε τέτοιες συνεδριάσεις δεν μπορεί να προσδώσει στην ADL την ιδιότητα του διαπραγματευτή κατά την έννοια των προαπαρατεθεισών αποφάσεων Van der Kooy κ.λπ. κατά Επιτροπής και CIRFS κ.λπ. κατά Επιτροπής.
- 62 Πράγματι, αντίθετα προς την προσφεύγουσα ένωση στην υπόθεση Van der Kooy κ.λπ. κατά Επιτροπής, η ADL δεν διαπραγματεύθηκε ούτε υπέγραψε, εν προκειμένω, συμφωνία περί θεσπίσεως ή παρατάσεως της ισχύος των αμφισβητούμενων από την Επιτροπή φορολογικών διατάξεων και δεν υποχρεούται, προκειμένου να θέσει σε εφαρμογή την επίδικη απόφαση, να αρχίσει νέες διαπραγματεύσεις και να συνάψει νέα συμφωνία σχετικά με τις διατάξεις αυτές.
- 63 Ομοίως, αντίθετα προς την προσφεύγουσα ένωση στην υπόθεση CIRFS κ.λπ. κατά Επιτροπής, η ADL δεν έπαιξε κανένα ρόλο στο πλαίσιο της αναδιαρθρώσεως του τομέα των εναερίων μεταφορών διαπραγματευομένη με την Επιτροπή τη θέσπιση, την παράταση και την προσαρμογή μιας διευθετήσεως σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα αυτό.
- 64 Υπό τις συνθήκες αυτές, η προσφυγή πρέπει επίσης να κριθεί απαράδεκτη όσον αφορά την ADL.
- 65 Δεδομένου ότι η επίδικη απόφαση δεν αφορά ατομικά τα μέλη της, η δε ADL δεν έχει ίδιο συμφέρον προς άσκηση προσφυγής, η αποδοχή του παραδεκτού της προσφυγής της ADL υπό τις προκειμένες περιστάσεις θα είχε ως συνέπεια να καθίσταται δυνατή στα φυσικά και νομικά πρόσωπα η καταστρατήγηση του άρθρου 173, τέταρτο εδάφιο, της Συνθήκης, μέσω συλλογικής προσφυγής (βλ. προαπαρατεθείσα απόφαση ΑΙΤΕC κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 60).
- 66 Απ' όλα τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι η προσφυγή είναι απαράδεκτη στο σύνολό της.

Επί των δικαστικών εξόδων

- ⁶⁷ Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος φέρει τα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρξε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Επειδή οι προσφεύγουσες ηττήθηκαν πρέπει να καταδικαστούν στα δικαστικά έξοδα, σύμφωνα με το αίτημα της Επιτροπής.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (πέμπτο πενταμελές τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει την προσφυγή ως απαράδεκτη.
- 2) Καταδικάζει τις προσφεύγουσες αλληλεγγύως στα δικαστικά έξοδα.

Cooke

García-Valdecasas

Lindh

Pirrung

Βηλαράς

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 11 Φεβρουαρίου 1999.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος

H. Jung

J. D. Cooke